

Udskriftsdato: 21. december 2025

2015/1 BSF 146 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om anvendelse af FN's modeloverenskomst ved forhandlinger om dobbeltbeskatningsoverenskomster mellem Danmark og lav- og mellemindkomstlande

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning
om anvendelse af FN's modeloverenskomst ved forhandlinger
om dobbeltbeskatningsoverenskomster mellem Danmark og lav- og
mellemindkomstlande

Folketinget pålægger regeringen at anvende FN's modeloverenskomst, når Danmark forhandler dobbeltbeskatningsoverenskomster med lav- og mellemindkomstlande. Det foreslås endvidere, at Folketinget pålægger regeringen under forhandlinger om indgåelse af dobbeltbeskatningsaftaler at udarbejde analyser, som belyser fordele og ulemper ved de overenskomster, der forhandles om, og at sørge for evaluering af indgåede dobbeltbeskatningsoverenskomster.

Bemærkninger til forslaget

Dobbeltbeskatningsoverenskomster er en aftale mellem to stater om fordeling af beskatningsretten i situationer, hvor begge lande efter deres interne skatteregler har ret til beskatning af en indkomst.

For lav- og mellemindkomstlande er skatteindtægter en forudsætning for finansiering af den nødvendige udvikling af landene. Som det fremgår af den tidligere regerings (S-R-SF) strategi for dansk udviklingssamarbejde i publikationen »Retten til et bedre liv – strategi for Danmarks udviklingssamarbejde« fra maj 2012 (folketingsåret 2011-12, URU, alm. del – bilag 216), forudsætter udvikling, »at der skabes det nødvendige offentlige indtægtsgrundlag til at finansiere reformer og offentlige serviceydelser. Det øgede skattegrundlag, som skabes gennem økonomisk vækst, skal sætte udviklingslandene i stand til selv at finansiere de offentlige udgifter.«

For lav- og mellemindkomstlande er udenlandsk handel og udenlandske investeringer af stor betydning for landenes fremtidige udvikling og vækst. Det vil ofte være af væsentlig betydning for udenlandske virksomheder, der overvejer at etablere sig i det pågældende lav- eller mellemindkomstland at kende beskatningsforholdene dels i det land, hvor aktiviteten foregår, dels i det land, hvor virksomhedens hovedsæde er etableret, da det ofte vil være en forudsætning for investeringer, at virksomhederne ikke beskattes i flere lande af samme indkomst. Dobbeltbeskatningsoverenskomster giver således virksomhederne retssikkerhed. Indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomster er for mange lav- og mellemindkomstlande derfor et væsentligt led i tiltrækningen af investeringer, som på lang sigt kan medvirke til udvikling, vækst og velstand.

Der kan dog opstå ulige forhandlingsvilkår, når et ressourcestærkt land som Danmark og et udviklingsland forhandler dobbeltbeskatningsaftaler på plads. Dels har udviklingslandene et særlig stort behov for at tiltrække de nødvendige investeringer til landet, så den fremtidige udvikling sikres, hvorfor disse lande kan risikere lettere at give sig i forhandlingerne om beskatningsretten, dels eksisterer der ofte et ulige donor-modtager-forhold blandt forhandlingsparterne, hvor udviklingslandene er afhængige af bistand fra højindkomstlande. Det kan potentielt påvirke magtforholdet mellem forhandlingsparterne, så beskatningsrettigheder på den baggrund risikerer at blive skævt fordelt til fordel for højindkomstlande som Danmark.

FN har i anerkendelse af forskelligheden i medlemslandenes økonomiske interesser udviklet en modeloverenskomst, som sikrer, at beskatningen hovedsagelig placeres hos det land, hvor aktiviteten foregår (kildestaten).

Til trods for at FN's modeloverenskomst bl.a. er udviklet for at tage højde for variationen i landenes økonomiske interesser, anvender de fleste europæiske lande under forhandlinger med lav- og mellemindkomstlande alligevel OECD's modeloverenskomst, hvor beskatningen hovedsagelig placeres hos det land, hvor virksomheden har hovedsæde, hvilket typisk vil være i et industrialiseret land.

Af en landeoversigt i rapporten »Fifty Shades of Tax Dodging, The EU's role in supporting an unjust global tax system«, Eurodad (European Network on Debt and Development), 2015 fremgår det således, at kun få lande som f.eks. Tjekkiet, Tyskland, Irland, Italien, Polen, Slovenien og Sverige tillader elementer af FN's modeloverenskomst, når de forhandler med udviklingslande.

FN-modeloverenskomsten står således i kontrast til OECD-modeloverenskomsten, som Danmark anvender ved indgåelse af dobbeltbeskatningsaftaler, idet OECD-overenskomsten forudsætter, at forhandlingsparterne har en vis økonomisk ligevægt. Alternativet, Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti anser derfor ikke OECD-modeloverenskomsten som en model, der passer ved forhandlinger mellem industrialiserede lande og lav- og mellemindkomstlande.

Det er vigtigt, at Danmark også i forbindelse med udarbejdelse af dobbeltbeskatningsoverenskomster

lever op til vores forpligtelser til en sammenhængende udviklingspolitik, som af OECD benævnes Policy Coherence for Development (PCD).

Forpligtelserne i PCD har som hovedmål at fostre synergi mellem politikområder for at opnå en bæredygtig udvikling, at øge regeringers kapacitet til at identificere trade-offs (afvejninger) og forene indenlandske politiske mål med internationale aftalemål og at adressere de negative afsmittende effekter af indenlandske politikførelser på langsigtede udviklingsmål.

I forbindelse med dobbeltbeskatningsoverenskomster vil der ofte være en afvejning mellem kortsigtede indenlandske gevinster og langsigtede udviklingsmål. Her er det centralt, at Danmark lever op til sine internationale forpligtelser, når der forhandles dobbeltbeskatningsoverenskomster.

I Alternativets, Enhedslistens og Socialistisk Folkepartis optik er Danmark et foregangsland, og Danmark bør derfor også gå i front, når det gælder udviklingen af lav- og mellemindkomstlande. Danmarks skattepolitik skal således ikke ske på bekostning af vores udviklingspolitik.

På den baggrund foreslås det, at regeringen under forhandlinger om fremtidige dobbeltbeskatningsaftaler med lav- og mellemindkomstlande pålægges at anvende FN's modeloverenskomst.

Endvidere foreslås det, at regeringen i forbindelse med forhandlinger om dobbeltbeskatningsoverenskomster pålægges at udarbejde en analyse, som belyser fordele og ulemper ved den konkrete dobbeltbeskatningsoverenskomst, der forhandles – både for Danmark og for det land, der forhandles med. Endelig foreslås det, at dobbeltbeskatningsoverenskomster løbende – f.eks. hvert femte år – evalueres, så det sikres, at ingen lande har uproportionalt stor gavn eller ulempe af dobbeltbeskatningsoverenskomsten med Danmark. Er dette tilfældet, må aftalen genforhandles.

Skriftlig fremsættelse

Rene Gade (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om anvendelse af FN's modeloverenskomst ved forhandlinger om dobbeltbeskatningsoverenskomster mellem Danmark og lav- og mellemindkomstlande

(Beslutningsforslag nr. B 146)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.